Region Stockholm

13

Svar på skrivelse från Talla Alkurdi (S) m.fl om samordning av IVA kapaciteten under pandemin

HSN 2021-1386

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
SjukhusLOU-avtal
Karin Andersson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-09-30

HSN 2021-1386

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Svar på skrivelse från Talla Alkurdi (S) m.fl om samordning av IVA kapaciteten under pandemin

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår Talla Alkurdi (S) m.fl att förvaltningen redogör för samordningen av IVA platser under pandemin, samt plan för IVA samordning vid ökad smittspridning och hantering av uppskjuten vård.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse från Talla Alkurdi (S) m.fl

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Skrivelsen anses besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Intensivvård (IVA) är en vårdnivå som innebär noggrann övervakning och avancerad behandling av svårt sjuka patienter. Vården är en av de mest resurskrävande formerna av sjukvård och bemannas av team bestående av specialutbildade läkare, sjuksköterskor och undersköterskor. Varje akutsjukhusen i Region Stockholm ansvarar för att det finns tillgång till IVA platser för att tillhandahålla hög kvalitet och tillgänglighet i utförandet av den beställda vården.

Innan pandemin samordnades IVA kapaciteten vid behov via chefsläkarorganisationen i regionen utifrån fastslagna rutiner. Sedan 2016 finns en överenskommelse mellan samtliga akutsjukhus och Ersta sjukhus

kring utnyttjande av IVA platser vid särskild händelse där IVA-platserna i regionen tillfälligt behöver förstärkas. Karolinska Universitetssjukhuset lämnade överenskommelsen i september 2019.
Under pandemin har IVA-vården i regionen tillfälligt samordnats av den Regionala särskilda sjukvårdsledningen (RSSL).

Överväganden
Den 7 februari 2020 fattade hälso- och sjukvårdsdirektören beslut om att övergå till stabsläge och aktivera RSSL. Bakgrunden till beslutet var att situationen till följd av Covid-19 pandemin krävde ledning och samordning över hela hälso- och sjukvårdssystemet. I mitten på mars fattade RSSL beslut om att regionens sjukhus skulle vara förberedda att utöka sin respektive IVA-kapacitet med minst 50 procent för att kunna tillgodose kommande behov av intensivvård till följd av pandemin.

Samordning av IVA vården under pandemin
Den 18 mars 2020 tillsattes en regional IVA-koordinator och rollen tilldelas en intensivvårdsspecialist från Capio S:t Görans sjukhus. Rollen utökades senare till att bestå av flertalet koordinatorer som ansvarade för regionövergripande koordinering av IVA-kapacitet. Koordinatorernas uppdrag avslutades i samband med beslutet om RSSL:s avveckling i september 2020.

Från och med våg två av pandemin som inleddes i oktober 2020 och där regionen gick över i stabsläge den 19 november, skedde IVA-koordineringen inom ramen för produktionssamordningens uppdrag där ansvaret för IVA tilldelats Karolinska Universitetssjukhuset. Produktionssamordningsgruppen skapades i början av juni samma år och består av hälso- och sjukvårdsdirektören, sjukhusdirektörerna från samtliga sjukhus och SLSO:s sjukvårdsdirektör, smittskyddsläkaren, regiondirektören, produktionsdirektören, förhandlingsdirektören och chefläkare från hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Gruppens syfte var att samordna regionens hälso- och sjukvård. Akutsjukhusen och SLSO rapporterade dagligen nuläge och prognos enligt gemensamma kriterier för tio olika områden, varav ett område var IVA-beläggning. Om någon enhet var allvarligt påverkad hanterades detta genom omfördelning med andra enheter i regionen.
Samordning av IVA vården har även skett på nationell nivå där Region Stockholm har varit representerad.

Utvärdering från KPMG:s rapport

I maj 2020 beslutade regionstyrelsen att ge regiondirektören i uppdrag att påbörja en oberoende utvärdering av regionens hantering av coronavirusets. Efter upphandling fick revisions- och rådgivningsföretaget KPMG uppdraget att genomföra utvärderingen. I mars 2021 presenterades en rapport med slutsatser och rekommendationer utifrån skeenden under perioden 1 januari 2020 till 31 december 2020.

Sammanfattningsvis konstaterar KPMG att regionens kraftsamling och dedikerade arbete bidragit till att IVA-kapaciteten utökats med flera hundra procent under år 2020. Koordineringsuppdragen som tillsattes under första vågen fungerat väl och har varit ett bra sätt att stärka samordningen i regionen, dock finns behov av att tydliggöra uppdraget. Organiseringen skulle med fördel kunna nyttjas igen vid en framtida hantering av en likartad händelse. Slutsatserna gäller dock generellt för samtliga koordineringsuppdrag och inte enbart IVA-koordineringen.

Gällande produktionssamordningsgruppens uppdrag konstaterar KPMG att gruppen har varit ett bra och effektivt sätt för akutsjukhusen och SLSO att samarbeta kring vårdproduktionen (ej enbart IVA). Dock konstateras att det kan finnas behov av att i framtiden definiera särskilda mandat att agera för hela regionen när koordineringen skedde från ett specifikt sjukhus, till skillnad mot de centrala koordineringsuppdrag som tillsattes i första vågen.

Utifrån regionstyrelsens uppdrag och KPMG:s utvärdering kommer Region Stockholm att omhänderta de slutsatser och rekommendationer som ges i rapporten. Arbetet leds av en särskild förändringsledare som tillsatts direkt under regiondirektören. De olika rekommendationerna i rapporten har samlats i olika fokusområden, varav ett fokuserar på kris- och beredskapsplaner samt organisering där IVA koordineringen faller in.

Inom ramen för regionens organisation för kunskapsstyrning har Regionalt Programområde (RPO) Perioperativ vård, intensivvård och transplantation tilldelats ett uppdrag från chefsläkare vid hälso- och sjukvårdsförvaltningen kring att kartlägga IVA samt IMA kapaciteten i Region Stockholm samt beskriva ett bör-läge år 2025. Uppdraget inkluderar en inventering av nuvarande kapacitet av IVA- och IMA vårdplatser, inklusive fördelning mellan vårdgivare samt analys av behov av utökning och/eller omfördelning av dessa resurser. Uppdraget inkluderar även en analys av framtida behov och bemanningsmål. Slutrapporten förväntas vara klar i december år 2021.

Förvaltningen avser invänta pågående arbete i RPO Perioperativ vård, intensivvård och transplantation samt det fortsatta arbetet med omhändertagandet av slutsatserna från KPMG:s utvärdering. Därefter kan förvaltningen ta ställning till behov av åtgärder.

Johan Bratt
Tf. hälso- och sjukvårdsdirektör

Lena Hanberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Johan Bratt, 2021-09-30

Hälso- och sjukvårdsnämnden

SKRIVELSE
2021-06-15

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Skrivelse om samordning av IVA-kapaciteten under pandemin

Pandemin har inneburit en oerhörd belastning för vården och stora kvar på omställning. Det har tydligt visat på vikten av samordning och samverkan. Samtidigt har vårdpersonalen larmat om en extrem platsbrist under pandemins tredje våg. Enligt uppgifter från Svenska Intensivvårdsregistret (SIR) har covidpatienter vid hela 51 tillfällen behövt flyttats från Södersjukhuset på grund av resursbrist. Riktmärket från SIR är att flyttar på grund av resursbrist inte ska ske i mer än två procent av fallen. Siffrorna för SÖS i år är 18,5 procent och hela 23 procent vid Södertälje sjukhus. Trots detta har det inte skett någon samordning av IVA-kapaciteten mellan sjukhusen. Vi Socialdemokrater ser med stor oro på detta.

I grunden handlar det om en bristande beredskap i Region Stockholm. Trots en växande befolkning har antalet intensivvårdsplatser i Region Stockholm minskat de senaste åren. Enligt förvaltningen hade dåvarande landstinget 94 intensivvårdsplatser 2013, som i början av 2020 minskat till 88 - en minskning med sju procent. De befintliga resurserna i vår region har inte lagts på att utöka IVA-kapaciteten, eller på att säkra personalförsörjningen av dessa. Det är av yttersta vikt att en robust beredskap säkerställs inför kommande kriser eller i händelse av ytterligare vågor av pandemin.

Runt en tredjedel av all vård i Region Stockholm bedrivs i privat regi. Många privata och ideella vårdgivare har gjort viktiga insatser under pandemin, men faktum kvarstår att rådande vårdavtal har visat sig vara uddlösa när det gäller att begära in privatanställd personal för att avlasta i covidvården. För varje våg av pandemin har färre privatanställda bidragit i vården, för att under den tredje vågen sjunka till bara drygt tjugo stycken. I slutändan är det den regionanställda personalen som får betala genom hårdare belastning och sämre möjlighet till återhämtning när Moderaterna inte förmår säkerställa att all offentligt finansierad personal ska bidra under en av de värsta hälsokriserna i modern tid.

Utifrån ett beställarperspektiv behöver hälso- och sjukvårdsnämnden få information om IVA-kapaciteten i regionen och hur samordning av platserna har fungerat under pandemins tre vågor. Nämnden behöver även veta hur planeringen av samordningen ser ut framåt och under eventuell

fjärde smittvåg i höst och vinter samt i hanteringen av den uppskjutna vården.

Med anledning av detta föreslår vi hälso- och sjukvårdsnämnden besluta att:

att hälso- och sjukvårdsförvaltningen återkommer till nämnden med en redogörelse för hur beställare och utförare arbetat för att samordna IVA-platserna i regionen under pandemin, särskilt med fokus på smittspridningen under vintern och våren 20/21.

att sjukhusdirektörerna besöker hälso- och sjukvårdsnämnden och redovisar sitt arbete för en förstärkning och bättre samordning av IVA-kapaciteten inför eventuellt ytterligare vågor av smittspridning i höst och vinter samt i hanteringen av den uppskjutna vården.

Talla Alkurdi, m.fl (S)